

Dk. David deSilva , Ulimwengu wa Kitamaduni wa Agano Jipya, Kipindi cha 6, Kusoma 1 Petro kulingana na Miundo na Maadili ya Jamaa.

© 2024 David DeSilva na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. David deSilva katika mafundisho yake juu ya Ulimwengu wa Kitamaduni wa Agano Jipya. Hiki ni kipindi cha 6, Kusoma 1 Petro Iliyolingana na Miundo na Maadili ya Jamaa.

Katika kipindi hiki, tutaangalia kwa makini 1 Petro kwa kutumia yale tuliyojifunza kuhusiana na ukoo, uundaji wa vikundi vya jamaa, na maadili ya vikundi vya jamaa, pamoja na aina ya kanuni zinazotawala kaya asili katika mhadhara wetu uliopita ili kuona ni kwa njia gani hii inaweza kuangazia mkakati wa balagha, mkakati wa kichungaji wa 1 Petro kama mwandishi wa hii anashughulikia hali hii hapa.

Sasa, tayari tumechunguza mazingira ya kichungaji ya 1 Petro kuhusiana na sehemu za heshima na aibu. Petro anaandikia kundi la makutaniko kotekote, tuseme, nusu ya magharibi ya Uturuki ya kisasa, majimbo matano, majimbo ya Kirumi katika eneo ambalo sasa ni Uturuki magharibi, na Petro anataja tatizo kubwa zaidi linalowakabili Wakristo hawa kuwa upinzani ambao wamekutana nao kutoka kwa majirani zao wasio Wakristo ambao wametumia mbinu zote za aibu walizo nazo, kutukana, lawama, hata, katika baadhi ya matukio, kudhalilishwa, kuteswa kimwili na kujaribu kurudi nyuma. maadili waliyokuwa wameyaacha. Sasa, tutakachopata ni kwamba lugha ya jamaa, pamoja na masuala ya heshima na aibu, pia ina jukumu kubwa katika mwitikio wa mwandishi kwa masauibu ya anayeshughulikiwa.

Kwanza, mwandishi anazingatia ukweli na namna ya kuzaliwa upya katika familia mpya ambayo waongofu hadi Ukristo wamepitia. Pia ataonyesha umbali ambao kuzaliwa huku upya katika familia mpya kunaweka kati ya waumini, waongofu, na vikundi vya ukoo wa asili ambavyo, kimawazo, angalau, wameviacha. Kwa hiyo hata tangu mwanzo kabisa wa barua yake, twasoma hivi: “Atukuzwe Mungu, Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo.

Kwa rehema zake nyingi alituzaa mara ya pili ili tuwe na tumaini lenye uzima kwa kufufuka kwake Yesu Kristo kutoka kwa wafu, tupate urithi usioharibika, usiotiwa unajisi, usiofifia, unaotunzwa mbinguni kwa ajili yenu. Vivyo hivyo, kuelekea mwisho wa sura ya kwanza, anaandika juu yao, "Mmezaliwa mara ya pili, si kwa mbegu iharibikayo, bali kwa mbegu isiyoharibika, kwa neno la Mungu lililo hai na lidumulo. Kwa maana," akinukuu sasa kutoka kwa Isaya, "wote wenye mwili ni kama majani, na utukufu wake wote ni kama ua la majani. Majani hukauka, bali neno la Mungu hukaa milele.

Na neno hili ndilo habari njema iliyohubiriwa kwenu.” Petro anazungumza juu ya kitendo cha kupokea neno la injili na kuitikia kwa amana kwake kama, kwa kweli, mzao wa pili. Neno hilo lilikuwa mbegu iliyopandikizwa ambayo hutokeza mtu mpya, kuzaliwa upya ndani ya familia mpya, na familia ambayo ni bora kwa kila njia kuliko familia ambayo, katika hali nyingi sana, waongofu hawa kwa maana fulani wameiacha nyuma ya watu hao wapya kutoka katika jamii fulani. kuzaliwa upya na uzazi huu wa kawaida.

Kundi la Kikristo linakuwa udugu, neno linalojitokeza katika 2:17 na 5:9. Kuzaliwa upya katika familia hii mpya huleta faida kubwa na mapendeleo, fursa kubwa zaidi kuliko kuzaliwa kwa asili kwa msikiaji. Inaletwa na mbegu bora zaidi, si aina ya mbegu inayotoa uhai wa kufa tu bali ile ambayo hutoa uzima usiofifia, wa milele. Ni kuzaliwa katika familia inayoshiriki urithi mkubwa zaidi, yaani, utukufu na heshima ambayo ni ya Mungu mmoja, kichwa cha nyumba hii, na Masihi wa Mungu, itakayofurahia milele katika maisha yasiyoweza kuharibika.

Kuzaliwa kwa kwanza kwa msikilizaji, kuzaliwa kwao kwa asili katika kundi la asili la ukoo, kulileta aina moja ya urithi kwao. Ulikuwa urithi wa ujinga, wa mapokeo yasiyomcha Mungu, wa maadili ambayo yalizaliwa kutoka kwa kutengwa na Mungu mmoja. Mwandishi anazungumza hivi kuhusu hilo.

Mlikombolewa kutoka katika njia za ubatili mlizorithi kutoka kwa mababu zenu wa asili, si kwa vitu vinavyoharibika kama fedha au dhahabu, bali kwa damu ya thamani ya Kristo, kama ile ya mwana-kondoo asiye na doa wala doa. Kuzaliwa upya katika nyumba mpya ya Mungu, kwa kutofautisha, huwaandalia Wakristo hao wanaonyanyaswa si urithi bora zaidi wa kutazamia, bali pia uthibitisho wenye nguvu wa heshima yao kwa sababu ya kusikia na kuitikia neno lililohubiriwa kwao. Kwa upande mmoja, wanaweza kuwa wamepoteza heshima au hadhi kama vile kuzaliwa kwao kwa asili walivyopewa, lakini sasa kwa sababu hiyo, au kama tokeo la hilo, wanashiriki heshima si ya wazazi wa asili tu bali heshima ya Mungu wa ulimwengu ambaye amekuwa, au ambaye ni kichwa cha familia ambayo wamekuwa sehemu yake.

Kuzaliwa upya huku katika familia mpya kuna athari fulani za kimaadili. Kulingana na mwandishi, maana ya kwanza ni kwamba mwongofu lazima akue na kufanana na mzazi wake mpya. Tunasoma katika 1Petro 1:14-16, kama watoto wa kutii, msijifananishe na tamaa zenu za kwanza za ujinga wenu, bali kama yeye aliyewaita alivyo mtakatifu, ninyi nanyi iweni watakatifu katika mwenendo wenu wote;

Andiko kuu kutoka katika Mambo ya Walawi, iweni watakatifu kama mimi nilivyo mtakatifu, hapa limeunganishwa na taswira ya watoto kuwaruhusu wazazi wao kuwatengeneza na kuwafinyanga ili wafanane na tabia ya mzazi. Kujua tabia ya Baba yetu kunapaswa kutuhimiza zaidi katika mchakato huu. Mwandishi anaandika katika

mstari unaofuata, ukimwita kama Baba, yeye ahukumuye bila upendeleo kwa kadiri ya matendo ya kila mtu, jiendesheni kwa hofu wakati wote wa uhamisho wenu.

Kidokezo cha pili cha kimaadili pamoja na kukua kwa kufanana na tabia ya baba yetu mpya inahusu mahusiano ya mwamini mmoja na mwingine. Waumini, mwandishi anaandika, wamesafisha mioyo yao kwa madhumuni ya kuonyesha upendo wa dhati wa kindugu. Neno la Kigiriki hapo ni philadelphia , neno lile lile ambalo Plutarch anatumia katika andiko lake kuhusu upendo wa kindugu.

Je! ni aina gani ya upendo inapaswa kuwa sifa ya ndugu? Na mwandishi anawataka waonyeshe upendo wa dada na kaka, wawe watu wa philadelphoi , wawe watu wanaoonyesha upendo wa ndugu kati ya kila mmoja wao. Tunaweza kutambua vipengele kadhaa vya maadili makubwa ya kitamaduni yanayoongoza mahusiano ya ndugu, maadili ya philadelphia , katika maelezo ya mwandishi huyu ya mwingiliano ndani ya jumuiya ya Kikristo. Hapa, nitatupitisha tu kupitia slaidi kadhaa za usomaji wa maandiko.

Kwa mfano, katika 1:22, mwandishi anaandika, pendaneni kwa dhati kutoka kwa moyo safi. Na kisha katika 2:17, penda udugu. Katika 4:8, anaangalia sehemu hiyo ya maadili ambapo upendo hushinda majeraha, ambayo ni kuashiria uhusiano wa jamaa.

Zaidi ya yote, endeleeni kupendana kwa bidii kwa kuwa upendo hufunika wingi wa dhambi. Kati ya washiriki wasio wa ukoo, matusi na matusi yanapaswa kuchochea kulipiza kisasi. Lakini kati ya jamaa, matusi, na majeraha yanapaswa kukabiliwa na uvumilivu, kwa upendo unaofunika juu na kuweka kando badala ya kujibu na kuzidisha matusi baina ya watu.

Anawahimiza waondoe uovu wote na udanganyifu wote na unafiki wote wa kuigiza na husuda na masingizio yote. Udanganyifu, kujifanya, wivu, mambo haya ni sifa ya washindani katika ulimwengu wa kale, sio wale wanaoshirikiana kwa manufaa ya kila mmoja. Kashfa zinafaa kwa washindani kwa heshima, lakini jamaa hulinda badala ya kuharibu heshima ya mtu mwingine.

Mwandishi pia anawasihi wawe na umoja wa akili, huruma, upendo wa kindugu, moyo mpole, na akili ya unyenyekevu katika 3.8. Tena, tunapata hapa orodha ya sifa hasa zinazopatana na maelewano na umoja ambao ni sifa ya ndugu katika ulimwengu wa kale. Mwandishi, sawa na harakati nzima ya Wakristo katika karne ya kwanza, anajua kwamba mkutano wa kusanyiko la Kikristo unategemea ukarimu, juu ya Wakristo kufungua nyumba zao, nyumba zao za kimwili, wao kwa wao na kuwakaribisha ndani.

Ukarimu ulikuwa muhimu kwa harakati za Kikristo, kuanzia mkutano wa kikundi hadi uungwaji mkono wa wamishonari na walimu hadi uungwaji mkono wa wajumbe

Wakristo kutoka makanisa mengine. Bila ukarimu, kundi la Kikristo lisingekuwa na eneo la kijamii ambapo pangeweza kukutana au kuunga mkono mtandao unaokua wa makanisa. Mwanafunzi wa zamani anayeitwa Edwin Hatch anatupa picha hii nzuri sana ya kikundi cha Kikristo, aina ya Mediterania kote katika karne ya kwanza.

Wageni walipita kwa mkondo wa kudumu kupitia miji ya njia kuu zote za biashara katika Mashariki na Magharibi. Kila mmoja wa wageni hao walioitwa kwa jina la Kikristo alikuwa na dai la ukarimu ndani yake. Ukristo ulikuwa na kukua kwa sababu ulikuwa udugu mkubwa.

Jina ndugu linaonyesha waziwazi ukweli halisi. Mkristo mmoja alipata ukaribisho na ukarimu popote alipo katika jumuiya ya Wakristo wenzake. Mwandishi 1 Peter anachangia aina hii ya utamaduni ambayo mwana classicist anaweza kuandika baadaye.

Utamaduni huu ni ule ambao wageni huletwa pamoja. Watu ambao wana uhusiano wao kwa wao, kwa sehemu kubwa, hakuna njia yoyote ile inayoletwa pamoja katika jumuiya ambayo kwa hiari inakubali wajibu wa familia katika ngazi ya karibu zaidi. Na hii inakuwa, angalau katika macho ya mwana classicist, Edwin Hatch, moja ya sababu za msingi za ukuaji wa harakati ya Kikristo katika ulimwengu wa kale.

Sasa, pamoja na hayo, kuna ukweli pia kwamba kaya za asili hubadilika kuwa Ukristo kama vikundi. Tunaona, kwa mfano, katika Agano Jipya lote, jinsi wongofu wa mkuu wa kaya unavyopelekea au kujumuisha wongofu wa nyumba yote ya asili ambayo yeye ni baba, mume na bwana. Hivi ndivyo ilivyokuwa kwa akida Kornelio katika Matendo sura ya 10.

Pia, mlinzi wa gereza wa Filipi anatajwa katika Matendo sura ya 16. Na tunaona jambo hilo likionyeshwa katika Stephano wa Korintho, ambaye aliongoka pamoja na nyumba yake yote. Na pia Onesiforo katika 2 Timotheo.

Harakati, vuguvugu la Wakristo wa awali, lilitegemea wakuu wa kaya kama hawa, ambao bila shaka walileta kaya zao zote kanisani kwa nguvu ya kuwa kichwa cha nyumba hiyo, na utayari wa wenye nyumba Wakristo kama hawa watu waliotajwa hapo juu kutoa ukarimu. Na nyumba hii ya Kikristo ya asili ikawa ni mpangilio wa kanuni za nyumba, kama zinavyojulikana, zinazopatikana katika Waefeso 5 na 6, au Wakolosai 3, tukijumuika katika sura ya 4, na kanuni za nyumbani ambazo tunazipata katika 1 Petro katika sura ya 2 na 3. Pamoja na mchanganyiko wao wa, kwa upande mmoja, kuimarisha majukumu ya kitamaduni ndani ya kaya nyingine, wakati mwingine ugomvi wa Kikristo, lakini pia umbo la kikristo. na kubadilisha majukumu na tabia ndani ya kaya hizi za asili za Kikristo. 1 Petro, tofauti na Waefeso na Wakolosai, anakazia fikira majukumu machache tu, tu kwa watumwa, wake, na waume.

Hazungumzi kuhusu watoto na wazazi. Hazungumzi juu ya mabwana wa watumwa. Na inaonekana kwamba kwa kiasi kikubwa ana nyumba zisizo za Kikristo anapozungumza na watumwa na wake.

Hebu tuangalie kwanza maagizo yake kwa wake Wakristo. Katika sura ya 3, mstari wa 1 hadi 6, tunasoma, Enyi wake, watiini waume zenu, ili, ikiwa wengine hawalitii neno, wavutwe pasipo neno kwa mwenendo wa wake zao, wauonapo mwenendo wenu wa heshima na safi. Kujipamba kwenu kusiwe kwa nje, yaani, kusuka nywele, na kujitia dhahabu, wala mavazi yenu, bali kujipamba kwenu kuwe utu wa moyoni usioonekana, pamoja na uzuri usioharibika wa roho ya upole na utulivu, ambayo ni ya thamani kuu machoni pa Mungu.

Maana hivi ndivyo walivyokuwa wakijipamba wanawake watakatifu waliomtumaini Mungu kwa kuwatii waume zao, kama Sara alivyomtii Ibrahimu, akimwita Bwana. Na nyinyi ni watoto wake mkifanya wema wala msiogope chochote cha kutisha. Katika andiko hili, tunaona baadhi ya vipengele vya mtindo wa kawaida na wa Kiyahudi wa mke.

Tunaona ubora wa kunyenyekea, kuwa chini ya waume zenu wenyewe, katika 3:1. Kujipamba kwenu kuwe utu wa moyoni usioonekana, pamoja na uzuri usioharibika wa roho ya upole na utulivu, unyenyekevu, ukimya, katika 3:4. Na pia yeye ni kielelezo cha Sara, kama mwakilishi wa wanawake watakatifu waliomtumaini Mungu, wakijipamba kwa kunyenyekea kwa waume zao wenyewe, kama vile Sara alivyomwita Ibrahimu Bwana, katika 3:5 na 6. Mara nyingi tunaona, hata moja kwa moja, sura ya ukimya ndani ya hali hiyo, kama mwandishi asemavyo, fanya hivi ili hata ikiwa wengine hawalitii neno, wavutwe bila neno kwa mwenendo wa wake zao. Mwandishi anaonekana hapa akiwahimiza wake Wakristo wa waume wasio Wakristo kuishi kwa kudhihirisha pendekezo la mume asiye Mkristo la mke mwema kama njia ya uinjilisti na, angalau, kama njia ya kupata heshima kwa ungamo la Kikristo na njia ya maisha. Na kisha katika 3:6, aina ya kusonga mbele katika mwelekeo mpya, anaandika, na ninyi ni watoto wake, ninyi ni watoto wa Sara, kama mkitenda mema, na msiogope kitu chochote cha kutisha.

Labda hiyo sio tafsiri bora zaidi ya hii, na siogopi vitisho vyovyote vinaweza kuwa tafsiri bora. Kwa upande mmoja, mwandishi hapa anazungumza tena juu ya ujamaa wa kubuni kwa namna ya ukoo wa pamoja kutoka kwa Sarah. Na ninapaswa kutaja tu, kwa ajili ya uwazi, 1 Petro hailengiwi hasa kwa Wakristo wa Kiyahudi lakini hasa kwa Wakristo wa Mataifa kwa sababu mwandishi anazungumza juu ya maisha yao ya zamani kama ya zamani yaliyoainishwa na ibada ya sanamu, uasherati, na rundo zima la mambo mengine ambayo Wayahudi hawakufanya tu, lakini watu wa Mataifa walifanya kila siku.

Kweli, sio sehemu ya uasherati, lakini sehemu ya ibada ya sanamu, angalau, kama jambo la kweli. Kwa hivyo, hapa, mwandishi anatumia ujamaa wa uwongo. Umekuwa binti ya Sara ikiwa unafanya mema na usiogope vitisho vyovyote .

Tunaweza pia kukumbuka jinsi mwandishi tofauti, Paulo, alitoa uangalifu mwingi katika kuonyesha jinsi Wakristo, Wakristo wa Mataifa na Wakristo wa Kiyahudi, wanavyounganishwa na ukoo na hivyo kwa ahadi za Ibrahimu na Sara katika Wagalatia na Warumi. Lakini kuna nguvu nyingine hapa : usiogope vitisho vyovyote . Hiyo ndiyo mienendo ya kupinga, si kunyenyekea, bali kumpinga mume asiye Mkristo kwa mambo fulani yasiyoepukika, na hiyo ndiyo ingekuwa hatua ya dini ya nyumbani. Kuchagua dini nyingine isipokuwa ya mume wa mtu ilikuwa ni kitendo kinyume na maadili ya kitamaduni.

Plutarch anaandika katika Ushauri wake juu ya Ndoa kwamba mke hapaswi kuwa na marafiki zake mwenyewe bali kutumia marafiki wa mume wake kama hisa yao ya kawaida. Na wa kwanza na muhimu zaidi wa marafiki zetu ni miungu. Kwa hiyo, mwanamke aliyeolewa anapaswa kuabudu na kutambua miungu ambayo mume wake anaithamini sana, na hii peke yake.

Mlango lazima ufungwe kwa ibada za ajabu na ushirikina wa kigeni. Hakuna mungu anayefurahia ibada inayofanywa kisiri na kwa siri na mwanamke. Mke wa mume asiye Mkristo ambaye amegeukia imani ya Kikristo angekuwa anahatarisha mshikamano wa familia kwa kuchagua kuabudu mungu mwingine isipokuwa wa mume wake, mkuu wa miungu ya nyumbani.

Ikiwa angekuwa makini kuhusu kuepuka ibada ya sanamu na kujitolea kwa dhati kuabudu mungu mmoja pekee, hangeshiriki ibada za nyumbani. Mke wa kaya angeonekana kimyakimya au hata kutokuwepo wakati mkuu wa kaya, mume, akifanya ibada ya nyumbani. Na niseme tu, ushahidi wote ambao nimeuona, angalau, nilikuwa karibu kusema tunao, lakini sijui, lakini ushahidi wote ambao nimeona wa nyumba za kale, angalau katika ulimwengu wa Kirumi, unajumuisha hasa madhabahu, madhabahu ya nyumbani, ambapo jenasi, roho ya familia, roho za ulinzi, shida za familia, bila shaka wangeabudiwa hapo na waume wengine wangeabudiwa hapo.

Na madhabahu haya, ninamaanisha, kila nyumba ya Kirumi ilikuwa na madhabahu, kwa kweli. Ilikuwa na mahali pa dini ya nyumbani. Na mke, sasa, atakuwa akikwepa mahali hapo, na kusababisha msugurano mwingi katika kaya wakati huo.

Hangeenda na mume wake kushiriki katika matambiko ya kiraia na ya umma. Asingeonekana kama mke mchamungu na marafiki na washirika wote wa mumewe. Na, labda kwa kukataa zaidi, angekuwa akitoka nyumbani kukusanyika pamoja na kikundi cha wageni, cha watu nje ya duara za mume wake na bila uangalizi wa mume wake, ikiwa angeenda kukusanyika pamoja na kusanyiko la Kikristo.

Sasa, mwandishi anachukulia uwasilishaji katika eneo hili kuwa hauwezi kujadiliwa. Una deni la utii kwa Mungu kuliko unavyo deni kwa mume. Lakini mwandishi anamhimiza mke Mkristo kutenda katika kila kipengele kingine cha maisha ili kuonyesha kwamba uaminifu wake kwa Yesu kwa ujumla unamfanya awe mke bora zaidi, wa kupendeza zaidi ikiwa mume anavumilia mazoea yake ya ajabu ya kidini.

Kutoogopa vitisho vyovyote vile vile kunaonyesha kwamba mwandishi anatambua kwamba mume asiye Mkristo anaweza kutoa shinikizo kubwa na hata kutishia mke Mkristo kuacha na kuacha. Lakini katika hali hizi, mtu hawezi kujinyenyekeza kwa mwanadamu badala ya Mungu. Sasa, mara tu baada ya haya, mwandishi anageukia kuelekeza maneno kwa waume Wakristo, na ni wazi tu kwa waume Wakristo, kwa sababu waume wasio Wakristo hawangemsikiliza Petro, na anachosema haingetumika.

Sasa, kama nilivyotaja kwa ufupi zaidi katika hotuba ya awali, kuna tatizo la kutafsiri 3:7 kwa usahihi. Katika ESV na NIV, tunapata tafsiri hii, Vivyo hivyo ninyi waume, kaeni na wake zenu kwa akili, na kumheshimu mwanamke, kama chombo kisicho na nguvu; kwa kuwa wao ni warithi pamoja nanyi wa neema ya uzima, kusudi kuomba kwenu kusizuiliwe. Na katika Agano la Kale, ninyi waume, kwa njia hiyo hiyo, iweni wastahimilivu mnapoishi na wake zenu, na muwatendee kwa heshima kama wenzi dhaifu na warithi pamoja nanyi wa zawadi ya uzima ya neema, ili kwamba hakuna kitu kitakachozuia maombi yenu.

Sasa, kile tunachoweza kuona katika tafsiri hizi zote, unaweza kulinganisha KJV, RSV, na nyinginezo, ni kwamba maagizo mawili yanatolewa, ishi kwa kiasi kikubwa na mke wako, onyesha heshima kwa mke wako, na nia mbili zinatolewa, kwa kweli, kwa sababu mke wako ndiye chombo dhaifu zaidi, na kwa sababu mke wako ni mrithi mwenzako wa zawadi ya uhai, uhai ambao Mungu hutoa. Tafsiri hizi zote zinawasilisha amri nambari moja, kisha zinawasilisha amri nambari mbili na kupendekeza kwamba motisha zote mbili zinahusiana na amri namba mbili. Lakini hii ni, kwa macho yangu, badala ya wazi kinyume na muundo wa Kigiriki yenyewe, ambapo tuna waume kushughulikiwa, kuambiwa kufanya hatua namba moja kwa misingi ya motisha namba moja na kufanya hatua namba mbili kwa misingi ya motisha namba mbili.

Basi kwa kweli, nikisoma Kiyunani, ni kwamba waume pia ishini pamoja na wake zenu, kama chombo cha kike kisicho na nguvu zaidi, na kuwaonyesha heshima kama warithi pamoja nanyi wa zawadi ya uzima, ili maombi yenu yasizuiliwe. Hoja yangu hapa ni kwamba kuonyesha heshima kwa mke Mkristo hakuonyeshwi na mwandishi kama ishara kuu kwa upande wa mume Mkristo kuelekea chombo dhaifu zaidi. Badala yake, heshima hiyo inamstahili kwa sababu ya kile ambacho Mungu amemfanya pamoja na mume wake, yaani, warithi wenzake wa zawadi ya Mungu ya uhai wa milele.

Sasa, ingawa wanamaadili wa kawaida wangetambua na kukubaliana na maagizo ya kwanza na motisha yake, waume wanapaswa kuwa waangalifu kwa sababu wake zao ni dhaifu kimwili na wana hatari zaidi kuliko wao. Ingawa wanamaadili wa kitambo wangekubaliana na hilo, maagizo ya pili na motisha yake yanajumuisha zamu ya kipekee ya Kikristo katika uhusiano wa mume na mke. Kwa kweli, kuwa warithi pamoja na ndugu na dada ambao mume na mke Wakristo wameingia pia kwa sababu ya kuzaliwa katika familia ya Mungu.

Kwa hiyo, kwa namna fulani, uhusiano wa kihierarkia usioepukika wa mume na mke katika ulimwengu wa kale unapingwa, ukifanywa upya kwa kiasi fulani na uhusiano wa usawa zaidi wa ndugu katika ulimwengu wa kale, watoto wenzao wa wazazi sawa. Na hili ndilo neno la mwisho la mwandishi kuhusu ndoa ya Kikristo. Sisemi hili linasuluhisha mijadala yoyote kwa urahisi, lakini ninasema kwamba mwandishi haigi tu kanuni na maadili ya kitamaduni au ya Kiyahudi kuhusu ndoa.

Anaona kwamba kwa sababu ya kuwa Wakristo pamoja, mienendo ya ndoa ina jambo jipya lililoingiliwa ndani yao, na hilo litafanya kazi kuchachusha na kubadili uhusiano huo kwa njia fulani. Sasa tunageukia maagizo ya 1 Petro kwa watumwa, ambayo tunapata katika sura ya 2, mstari wa 18 hadi 21. Anaandika, watumishi, watiini mabwana zenu kwa heshima yote, si kwa wema na wapole tu, bali pia kwa wasio haki.

Kwa maana hili ni jambo la neema wakati wa kumkumbuka Mungu, mtu huvumilia huzuni huku akiteseka isivyo haki. Je, kuna sifa gani ikiwa mnavumilia dhambi na kupigwa kwa ajili yake? Lakini kama mkitenda mema na kuteseka kwa ajili yake, mnastahimili, hilo ni jambo la neema mbele za Mungu. Kwa maana ndio mlioitiwa, kwa maana Kristo naye aliteswa kwa ajili yenu, akawaachia kielelezo, mfuate nyayo zake.

Sasa katika kifungu hiki, mwandishi anatumia neno oiketai, watumishi wa nyumbani. Anachukulia watumwa wa nyumbani, kama vile wanapatikana katika mazingira ya mijini, na hii inafaa kwa jinsi kanisa la kwanza lilivyoenea. Pia anaandika hapa kimsingi akidhani kwamba anahutubia watumwa katika nyumba zisizo za Kikristo kwa kuwa hakuna maagizo ya kurudisha nyuma yaliyotolewa kwa mabwana na kwa kuwa mwandishi haonekani kuwa na ushawishi wowote kwa mabwana kuwashughulikia kuwa wazuri badala ya mabwana wapotovu na potovu.

Watumwa katika nyumba hizi zisizo za Kikristo wangukuwa, kama wake za waume wasio Wakristo, lakini hata zaidi, wangukuwa wakitenda kinyume na kawaida kwa kutoshiriki katika ibada za sanamu za nyumba na wangehitaji kupata uvumilivu fulani kutoka kwa mabwana zao hata kwa kuhudhuria mikusanyiko ya Kikristo. Mwandishi anawataka watumwa basi kuendelea kunyenyekea na kutii katika mambo yote ambayo wanaweza kwa dhamiri njema, kwa sehemu ili kutoa hakikisho kwamba

vuguvugu la Wakristo si kuangusha uti wa mgongo wa uchumi wa dola ya Kirumi, yaani utumwa, bali pia kwa kiasi fulani kupata upendeleo unaohitajika kutoka kwa mabwana zao ili kushiriki katika harakati za Kikristo. Hata katika mradi huu, hata hivyo, mwandishi anahusisha mamlaka makubwa kwa dhamiri za watumwa katika 2:19. Wanapaswa kuamua kwa msingi wa uanafunzi wao wa Kikristo maana ya kufanya dhambi na maana ya kufanya mema.

Ni wakati gani ninaadhibiwa kwa haki? Ni wakati gani ninaadhibiwa bila haki? Mwandishi anampa mtumwa azimio la kiadili la kuamua ni wakati gani anatenda kulingana na maadili ya Mungu na si, na kwa hiyo, ikiwa bwana anatenda kulingana na maadili ya Mungu au la. Zaidi ya hayo, mwandishi anapothibitisha kwamba watumwa hao Wakristo wanapaswa kukubali adhabu kwa kufanya lililo jema, kwa kweli anathibitisha kiasi fulani cha kutotii. Yaelekea zaidi, anafikiria kujiepusha kwao na ibada ya sanamu katika nyumba na jambo lingine lolote ambapo uaminifu-mshikamanifu wao kwa Mungu lazima uwaongoze kutotii mabwana zao.

Anaonyesha matarajio kwamba wataendelea kumtii Mungu badala ya mabwana zao na, kwa hiyo, wataendelea kuadhibiwa kwa kufanya yaliyo mema. Lakini hii inachukua kipimo cha uasi unaoendelea kwani utii wa mwisho lazima utolewe kwa Mungu. Mabwana wa watumwa hawa, kwa upande wao, sasa wanahukumikiwa kwa sehemu na jinsi wanavyowatendea watumwa wao.

Yaani, ikiwa kwa hakika wanawaadhibu watumwa wao kwa ajili ya kufanya mema machoni pa Mungu mmoja, mabwana hawa hujidhihirisha kuwa waovu au mabwana wapotovu kwa vile wanatenda isivyo haki. Ndani ya 1 Petro, maagizo yanayotolewa kwa watumwa yanaishia kutoa kielelezo cha maagizo yanayotolewa kwa wote. Hii inashangaza sana katika jamii hii.

Mtumwa si raia wa kupigiwa mfano na si mahali pa kwenda kwa mfano wa tabia. Lakini hapa, Petro anainua mtumwa, kwa kweli, kama kielelezo kwa kila Mkristo. Na kwa hiyo, twaona si mtumwa tu bali Wakristo wote wakihimizwa kukubali kuteseka kusikostahiliwa kwa kufahamu kuwa na kibali cha Mungu huku wakijihadhari wasichochee mateso yanayostahili kwa upande wa watumwa kutoka kwa mabwana zao, kwa upande wa kila Mkristo kutoka ulimwengu wa nje.

Watumwa wote wawili, kwanza na kisha kila Mkristo, wanahimizwa kutolipiza kisasi. Kwanza, watumwa, kisha kila Mkristo anafahamishwa umuhimu wa kufuata mfano wa Yesu. Na kisha, kwanza, watumwa wanaitwa kumkabidhi Mungu haki yao kwa ajili ya hukumu.

Na kisha, sura mbili fupi baadaye, Wakristo wote wanaoteseka isivyo haki kwa sababu wameitikia kwa utiifu kwa Mungu wanahimizwa kumkabidhi Mungu kwa ajili ya hukumu. Kwa upande mmoja, 1 Petro si andiko la ukombozi, ama kuhusu maoni na wajibu wa wake katika nyumba au mtazamo na wajibu wa watumwa katika

nyumba. Lakini kwa upande mwingine, mwandishi anaonyesha baadhi ya changamoto za kuvutia au hutoa changamoto za kuvutia kwa miundo hii isiyo sawa na kwa mawazo ya msikilizaji kuhusu miundo yenyewe.

Nikiwa mume Mkristo katika karne ya kwanza, je, nitahusiana na mwanamke katika nyumba yangu hasa kama mume kwa mke au ndugu na dada aliye chini ya Mungu? Nikifikiria juu ya watumwa katikati ya kusanyiko, je, nitaendelea kuwafikiria kama washiriki wa chini kabisa wa kanisa au, kwa njia nyingi muhimu, washiriki wa mfano wa kanisa? Kwa hivyo, mwandishi anaweza kutoa vidokezo vya kupendeza vya alama zote mbili. Sasa, wazo la kanisa, vuguvugu la Kikristo kama familia, kama kikundi cha ukoo kinacholetwa pamoja kwa njia ya kufanywa wana katika familia ya Mungu ili wawe dada na kaka mmoja baada ya mwingine, na maadili yanayoambatana na wazo hili ni nyenzo zenye nguvu kwa ajili ya mabadiliko ya mwamini mmoja mmoja na kwa ajili ya kuunda jumuiya muhimu zinazolea za imani ikiwa tunafanya kazi ya kuwafufua katika umri wetu. Ninapofikiria makanisa ambayo nimekuwa sehemu yake, kwa ujumla, kwa ujumla, ni vikundi vya watu wanaoshirikiana vyema na hata kwa ukaribu kwa kiwango fulani, lakini sio zaidi ya pointi fulani.

Lakini ningeweza tu kueleza moja ya makanisa saba ambayo nimekuwa sehemu ya maana ya maisha yangu kwa kweli kama familia, kama kundi ambalo lilitoka nje ya njia yake ya kuishi nje bora hii ya ujamaa yenye msingi wa kuwa na uhusiano na damu ya Kristo kinyume na kuwa na uhusiano na damu nyingine yoyote. Vipi kama makanisa yetu, vipi kama sisi kama sehemu ya makanisa yetu kwa kweli tungeendelea kusonga mbele katika mwelekeo wa kuwatendea Wakristo wenzetu, kaka na dada zetu huko, kama kaka na dada zetu, si kama aina ya cheo cha kidini, bali kama watu ambao tungejiwekeza wenyewe kana kwamba walikuwa wana na binti za wazazi wetu, wa wazazi wetu wa asili? Itakuwaje kama, kwa mfano, mama asiye na mume alikuja kanisani na kupata kuna jumuiya ya usaidizi ili kumsaidia kulea na kutunza watoto wake wakati anafanya kazi? Familia ya Mungu ingemaanisha nini kwa mtu kama huyo alipoona kwamba angeweza kweli kweli kuwakabidhi watoto wake wakati wa mchana chini ya uangalizi wa wengine alipopata watu wengi waliokuwa tayari kumsaidia katika magumu ya kila siku ya kuwa mzazi pekee na mlezi pekee? Itakuwaje kama wale washiriki wawili wa kanisa wenye ugomvi na ninyi nyote mnajua ninamaanisha nani hasa, vipi ikiwa wale washiriki wawili wa kanisa wenye ugomvi katika kusanyiko letu wangetupata tukija pamoja nao kwa njia ile ile ambayo bila kuepukika, nadhani, imekuwa uzoefu wangu, bila shaka tunakutana na washiriki wa familia yetu ya asili ambao wamekuwa wakizozana kwa muda mrefu sana. Unajua, nimefanya hivi, sote tumefanya hivi, imefanywa kwangu, ambapo familia zetu za asili, baadhi ya wanafamilia wetu wa asili watatuketisha na kusema, sasa hii haiwezi kuendelea.

Tutaondoa masuala haya ili tuwe familia inayofanya kazi vizuri tena na tuweke kando mfarakano huu. Namna gani ikiwa mtu anayegunduliwa katika dhambi atagundua kwamba Wakristo katika kanisa linalomzunguka wana nia zaidi ya kumrejesha mtu

huyo, kwa kujaribu kwa kweli kuficha aibu ya mtu huyo badala ya kudhihirisha aibu ya mtu huyo na kumfukuza mtu huyo nje au kumfanya mtu huyo ajione kuwa hafai na si safi? Je, ikiwa tungemtendea mtu huyo jinsi tungemtendea, natumaini, mshiriki wa kikundi chetu cha ukoo wa asili ambaye aliingia kwenye matatizo, ambaye alivuruga, kwa ari ileile ya kurejesha na kusaidia na kuinua? Ni aina gani ya tamaduni yenye nguvu, ni aina gani ya utamaduni wa kuvutia, wa kuvutia kanisa la Kikristo lingekuwa? Na vipi ikiwa tungefikiria juu ya kanisa kwa maneno haya zaidi ya kusanyiko letu la mahali, zaidi ya madhehebu yetu, nje ya mipaka yetu ya kitaifa? Vipii ikiwa wale ambao hata sasa wanakabiliwa na magumu makubwa kwa sababu ya kujitolea kwao kwa Kristo wanaliona kanisa la kimataifa kuwa wepesi kuja pamoja nao, kuwapa msaada wowote wa kimwili au wa kiroho unaowezekana, kushughulikia kazi yao kana kwamba ni yao wenyewe, kwa ari ileile ambayo tungefanya ikiwa mtoto wetu anateswa au anatengwa? Nadhani hii ni aina ya maadili ambayo waandishi wa Agano Jipya walitaka sana kusitawisha katika harakati za Kikristo, kwani walitufanya tufikirie kila mmoja wetu kama dada na kaka na sio wageni tu ambao ni wa shirika moja la hiari. Na kadiri tunavyoweza kujumuisha maadili haya ya upendo, ndivyo ninavyofikiri ushuhuda wa kanisa, ustahimilivu wa kanisa, na kukua kwa kanisa vitakuzwa.

Nimekumbushwa, na ninatamani nikumbuke hasa maandishi ya kitambo niliyoipata, lakini moja ya mambo ambayo yaliwavutia sana watu wa nje wasio Wakristo kuhusu harakati ya Kikristo katika karne ya pili na ya tatu ni jinsi walivyotendeanana ni upendo usio na kipimo na kukubalika kwao wenyewe kwa wenyewe. Ushuhuda ni kuona jinsi wanavyopendana. Hilo lingeweza kusemwa kuhusu kanisa katika kila mahali tena ikiwa tungekumbatia ujamaa wetu, moja kwa gharama ya Yesu kufa kwa ajili yetu ili kutufanya kuwa familia ya Mungu.

Huyu ni Dk. David deSilva katika mafundisho yake juu ya Ulimwengu wa Kitamaduni wa Agano Jipya. Hiki ni kipindi cha 6, Kusoma 1 Petro Iliyolingana na Miundo na Maadili ya Jamaa.